

2019

THE BEST RIESLINGS OF GERMANY

WITTMANN, CHRISTMANN, SCHÄFER-FRÖHLICH,
VON WINNING & EVA FRICKE

Beste klant,

Onze lijst met de mooiste Rieslingwijnen is weer klaar!

Zoals het ook de vorige jaren verging was 2019 een jaar van extremen: heet en droog. Na het recordjaar 2018, sneuvelden er in 2019 ook weer enkele records. Over het algemeen is 2019 vergelijkbaar met 2018, maar in 2019 hebben we meer zuren wat de kwaliteit zeker ten goede komt. Onze wijnbouwers praten zelfs over een zeer groot jaar, misschien wel het beste van deze eeuw tot nu toe!

Na een normale januari gingen de temperaturen al omhoog in februari. De wijnranken begonnen met een voorsprong van 10 dagen midden april. Dit is op zich niet erg maar geeft groot gevaar voor vorst begin mei. Gelukkig was er amper vorstschade. In het voorjaar waren er enkele koelere periodes wat de groei even vertraagde. Vanaf juni ging de temperatuur de hoogte in en begonnen de planten volop te groeien. De droogte is niet het grootste probleem in deze wijngaarden. De wortels van de ranken waar deze exclusieve wijnen van gemaakt worden, gaan zeer diep in de grond en vinden daar voldoende water. De hitte en de zon zijn daarentegen de grootste uitdagingen. Zonnebrand heeft hier en daar wel schade aangericht. Maar sinds de zomer van 2018 hebben onze wijnbouwers best wel wat ervaring met extreme droogte en warmte. Het gaat erom de juiste keuzes maken zoals een goed bladerdekbeheer en druiven wegknippen zodat de energie naar de resterende trossen kan gaan. Hierdoor hebben enkele wijnbouwers slechts zeer kleine volumes kunnen oogsten. De kwaliteit mag er gelukkig zijn! Wij zijn bijzonder trots op deze collectie Rieslings van wereldklasse.

We bieden deze exclusieve wijnen tot 15 juli –of zolang beschikbaar- aan primeurprijzen aan. De laatste jaren hebben we door de grote vraag de mogelijkheid tot reserveren vroegtijdig moeten afsluiten. Op tijd erbij zijn is dus de boodschap. De wijnen zijn begin september 2020 beschikbaar, met uitzondering van de Rieslings van von Winning en de Chardonnay Reserve van Wittmann die pas op de markt komen in maart 2021.

Heb je specifieke vragen over dit aanbod, aarzel niet ons te contacteren.

JEROEN SCHOEVAERTS

RESERVATIEFORMULIER

Wijn	Primeur prijs tot 15/07/20		Aantal
Wittmann, AULERDE Riesling Grosses Gewächs 2019	€36,27	€40,30	
Wittmann, KIRCHSPIEL Riesling Grosses Gewächs 2019	€45,90	€50,00	
~~Wittmann, BRUNNENHÄUSCHEN Riesling Grosses Gewächs 2019~~	~~€54,81~~	~~€60,90~~	
~~Wittmann, MORSTEIN Riesling Grosses Gewächs 2019~~	~~€54,81~~	~~€60,90~~	
Wittmann, Chardonnay „RESERVE“ 2019 (vanaf maart 2021)	€35,19	€39,10	
Christmann, REITERPFAD-HOFSTÜCK Riesling GG 2019	€45,18	€50,20	
Christmann, MEERSPINNE–im Mandelgarten Riesling GG 2019	€49,77	€55,30	
Christmann, IDIG Riesling Grosses Gewächs 2019	€54,27	€60,30	
von Winning, PECHSTEIN Riesling GG 2019 (vanaf maart 2021)	€53,82	€59,80	
~~von Winning, JESUITENGARTEN Riesling GG 2019 (vanaf maart 2021)~~	~~€53,82~~	~~€59,80~~	
von Winning, KIRCHENSTÜCK Riesling GG 2019 (vanaf maart 2021)	€70,74	€78,60	
Schäfer-Fröhlich, FELSENBURG Riesling Grosses Gewächs 2019	€47,61	€52,90	
Schäfer-Fröhlich, HALENBERG Riesling Grosses Gewächs 2019	€51,66	€57,40	
Schäfer-Fröhlich, FELSENECK Riesling Grosses Gewächs 2019	€55,80	€62,00	
~~Eva Fricke, SELIGMACHER Riesling 2019~~	~~€38,79~~	~~€43,10~~	
Eva Fricke, KRONE Riesling 2019	€44,73	€49,70	
Eva Fricke, SCHLOSSBERG Riesling 2019	€44,73	€49,70	

Voorwaarden:

- Mocht de vraag naar een bepaalde wijn groot zijn, kan de uiteindelijke geleverde hoeveelheid afwijken van de bestelde hoeveelheid. Mocht dat zo zijn, dan krijg je daarover bericht in augustus. Prijzen zijn INCLUSIEF BTW en gelden per fles.
- De korting geldt bij reservaties t.e.m. 15.07.2020, of tot zolang de voorraad strekt.
- Betaling gebeurt na ontvangst bestelbon in augustus 2020. De wijnen zullen vanaf begin september 2020 beschikbaar zijn. (behalve voor de Rieslings GG van von Winning en Wittmann, Chardonnay „Reserve“, die pas in maart 2021 beschikbaar zijn en pas begin 2021 moeten betaald worden).

NAAM:	.....
ADRES:	.....
TEL.:	.....
MAIL:	.....

VINIKUS & LAZARUS bvba – Jeroen Schoevaerts (0472/91 22 07)

Zoutrootjesstraat 23 – 3210 Linden

info@vinikusenlazarus.be

15/07/2020

vinikus & lazarus
authentic terroir wines

WEINGUT WITTMANN - RHEINHESSEN

Oppervlakte: 30ha • Jaarlijkse productie: 200.000 fl

70% Riesling

Lid van VDP, Naturland, Message in a bottle, Respekt-Biodyn

Gault-Millau: 5 op 5 druiventrossen • Eichelmann: 5 op 5 sterren • Vinum: 5 op 5 sterren

Weingut Wittmann is een begrip, een icoon, een ster aan de Duitse wijnhemel. Philipp Wittmann is zonder twijfel één van Duitslands meest getalenteerde producenten en inzake Riesling wereldklasse. Zijn doorgedreven biodynamische werkwijze, gekoppeld aan een grondige kennis van de bodem geeft droge Riesling die zijn gelijke niet kent. Elk jaar horen zijn Grosse Gewächse tot het beste wat in Duitsland wordt gemaakt. Het geheim van Philipp zit hem op meerdere niveaus. Met talent alleen kom je er niet: Philipp is een Rieslingvirtuoos. En hij heeft het geluk om oude wijnstokken te bezitten in enkele van Duitslands beste wijngaarden waaronder Kirchspiel en Morstein, beide uitgesproken kalkwijngaarden. Philipp speelt deze "kalk" helemaal uit in zijn wijnen: een zeer strakke, puristische en bovenal precieze stijl. Voor de Rieslingliefhebber pur sang!

De geschiedenis van Wittmann gaat terug tot 1663, althans dat is het moment dat Wittmann als wijnbouwfamilie voor de eerste keer schriftelijk werd vermeld. Sinds 1990 werkt Wittmann biologisch en vanaf 2004 is biodynamie de basis. Steeds met de gedachte om nog puurdere, karakterrieslings te maken. De erelijst is alleszins indrukwekkend. Zowel nationaal als internationaal worden de Rieslings van Wittmann gelauwerd.

WESTHOFENER AULERDE

Deze wijngaard, een restant van de oorspronkelijke Rijn, heeft een zuid tot zuidwest oriëntatie en ligt aan de voet van die andere Grand Cru wijngaard, de Kirchspiel. De krachtige leemmergel bodem met kalkstroken geeft een krachtige Riesling met een schitterende minerale diepte. Kan zonder probleem 10 jaar en langer mee, maar is vaak in de jeugd al verrassend toegankelijk.

WESTHOFENER KIRCHSPIEL

De Westhofener Kirchspiel werd al in 1348 vermeld, en omvat een oppervlakte van 45ha. De expositie is zodanig dat je van een waar amfitheater kan spreken, met zicht op de Rijn. Door deze expositie naar het zuidoosten en oosten profiteren de stokken van 's morgens al van de zon. De percelen van Wittmann bevinden zich hoofdzakelijk in het hoger gelegen gedeelte van de Kirchspiel. Hier bevinden we ons op 150m, de hellingsgraad bedraagt 30%. De koele westenwinden krijgen zo geen kans, waardoor de Kirchspiel van een bijzonder microklimaat kan genieten.

Vooraf de kleimergel met kalksteen, alsook kalk met leem geven Riesling uit de Kirchspiel een uniek, diep karakter. Apart zijn de kruidige aroma's, en dit gekoppeld aan een hyperfijne, elegante mineraliteit.

WESTHOFENER BRUNNENHÄUSCHEN

We zijn blij deze editie ook de Brunnenhäuschen te kunnen aanbieden (beperkt tot maximum 2 flessen per klant). Deze wijngaard ligt net ten oosten van de Morstein. Hoewel zuidgeoriënteerd kan deze wijngaard toch koel genoemd worden en rijpen de druiven laat. Het perceel ligt op een heuvel met een helling van 20% en loopt van een hoogte van 180 tot 240 meter boven de zeespiegel. Samen met veel westenwind zorgt deze hoogte voor voldoende afkoeling. De bodem is te vergelijken met deze uit de Morstein. Dit betekent kleimergel met massa's kalk. Uniek voor de Brunnenhäuschen is tevens de aanwezigheid van 'Terra Rossa', rode gronden met ijzeroxide. Deze zorgt voor een krachtigere, volle wijn met veel mineraliteit.

WESTHOFENER MORSTEIN

De oudste vermelde wijngaard van Westhofen, Morstein, kent geschriften die tot 1282 teruggaan. Als puur zuidelijk georiënteerde wijngaard, strekt de Morstein zich uit van Westhofen tot in het naburige Gundersheim. De wijngaard vertrekt vanuit het oeverloop van de Rijn tot op een hoogte van 240m met een hellingsgraad van 20% tot 25%. Op de top bevindt zich een plateau. Voor Morstein van Wittmann wordt een geprivilegieerd perceel van 4ha gebruikt.

In de bovenlaag zie je snel kleimergel met veel kalksteen. In de ondergrond transformeert zich dit tot kalksteenlagen, die voor een optimale voeding- en mineraaltoevoer zorgen, ook wanneer men met droogte te kampen heeft. De moeilijk te doorwortelen en stenige kalklaag, in combinatie met een late rijping waardoor een lange vegetatieperiode plaatsvindt, geeft Morstein Riesling een uniek spel tussen rijpheid (veel geel fruit) en een immense mineraliteit. De kalkinvloed is nog het duidelijkste in de smaak te merken: haast ziltig, met een indrukwekkende structuur.

CHARDONNAY "RESERVE"

Philipp Wittmann is naast een Rieslingvirtuoos ook een liefhebber van de zeer minerale stijl van Chardonnay. Grote Chablis is iets wat hem niet onberoerd laat. En op zijn kalkbodems van Westhofen maakt hij eveneens een machtige Chardonnay. Deze wijn staat dan ook quasi elk jaar in de top 10 van beste witte Pinot in Duitsland (waar dus ook Chardonnay onder valt). De reden is simpel: pure kalkbodem, de juiste temperatuur, lage rendementen, gedoseerd houtgebruik én een virtuoos aan het werk. Grote wijn met veel toekomst. Deze wijn zal pas in maart 2021 beschikbaar zijn.

WEINGUT SCHÄFER-FRÖHLICH - NAHE

Oppervlakte: 22ha • Jaarlijkse productie: 130.000 fl

85% Riesling

Lid van VDP

Gault-Millau: 5 op 5 druiventrossen • Eichelmann: 5 op 5 sterren • Vinum: 5 op 5 sterren

Samen met Wittmann en Christmann is Schäfer-Fröhlich een volgend Rieslingdomein uit de hoogste kwaliteitsregio's én uit een regio dat het laatste decennium al veel van zich heeft laten horen. De Nahe is een zwaar onderschat gebied. In geen enkele andere Duitse regio vind je zoveel verschillende bodemtypes. Ook optisch is het er schitterend: steile hellingen wisselen zich af met een glooiend landschap van weilanden en bossen.

Tim Fröhlich is bezig aan een indrukwekkende carrière. Top 10 domein in Duitsland, met een palmares om stil van te worden: Wijnbouwer van het Jaar 2010 in Gault-Millau, Wijndomein van het Jaar 2011 in Eichelmann,... Het geheim: de combinatie van virtuoos talent, topwijnngaarden en heel wat lef. Want wat kan je anders zeggen van iemand die met uitersten qua oogstdatum flirt. Wanneer het moet wacht hij tot diep in november met de pluk (2010, 2013). Alleen met stalen zenuwen en veel geduld is het voor hem mogelijk om grote wijnen te maken.

De Rieslings van Tim zijn tegelijk wild, onwaarschijnlijk intens en met een grote spanningsboog tussen mineraliteit en kracht. Voor Tim bestaan er geen compromissen, en zijn Rieslings hebben nu eenmaal tijd nodig. Hoewel dit domein al bestaat sinds 1800 kwam de grote doorbraak er met Tim Fröhlich, die van in het begin eigenzinnig koos voor o.a. volledig spontane gisting. Het aantal percelen in de topwijnngaarden werd drastisch verhoogd, ook al zijn die moeilijk te bewerken. Grote wijnen, die hun klasse na vele jaren zullen tonen.

SCHLOSSBÖCKELSHAIMER FELSENBURG

Tussen Felseneck en Felsenberg lijkt woordelijk niet veel verschil te zitten, maar geografisch en geologisch is dit absoluut wel het geval. Felsenberg hoort bij het dorp Schlossböckelheim (ten ZO van Bockenau), en ligt lager (125m t.o.v. 220-300m van de Felseneck). Het stijgingspercentage bedraagt er 45-55%. De expositie is eveneens zuidelijk, maar de bodem verschilt volledig van de Felseneck. In deze Felsenberg is de bodem van oorsprong vulkanisch, en bestaat er voornamelijk uit porfier. De vegetatie zet zich in het voorjaar hier vroeg in gang. Qua stijl zitten we hier in opperste finesse, minder de gebalde kracht van de Felseneck, wel een bijzonder subtiele minerale stijl, met zelfs een zilte ondertoon. Riesling met een gevoelige snaar, die je best jaren laat rijpen.

MONZINGER HALENBERG

Vanaf dit jaar nemen we deze geweldige GG ook op in ons assortiment. Deze parel komt uit Monzingen, gelegen ten ZW van Bockenau. Net als de Felsenberg ligt deze wijngaard aan de Nahe-rivier. Halenberg is de kleinste wijngaard in Monzingen, maar heeft de beste reputatie. Hier hebben we ook steile wijngaarden, de hellingsgraad gaat tot 70%! De Halenberg is echter lager gelegen (160-220m) en is daardoor een warmere en droge wijngaard. De oude druivenstokken zijn hieraan gewend en hierdoor krijgen we heel intense Riesling met kleine bessen. Dat we in de Nahe unieke bodemsoorten vinden bewijst de Halenberg weer eens. Hier vinden we verweerde 'Waderner Schichten', een bodem dat een combinatie is van blauwgrijze leisteen en quartz.

BOCKENAUER FELSENECK

De Bockenauer Felseneck is een imposante wijngaard, en domineert het charmante en slaperige Bockenu. Maar met stijgingspercentages tussen 35 en 60% is deze wijngaard geen doetje: de meeste wijnbouwers vinden het te vermoeiend om hier te werken. Voor hem is geen moeite teveel en vandaag heeft Tim een quasi monopolie in deze topwijngaard. Vele aspecten maken deze wijngaard uniek: niet alleen is er de beschermende ligging waardoor koude wind wordt ontweken, ook de zuidelijke oriëntatie is perfect voor de rijping. Maar helemaal bijzonder is de bodem. Een unieke mix van verschillende leisteentypes met quartz en basalt. We moeten er geen tekening bijmaken dat dit een hyperminerale stijl van top Riesling is. Felseneck Rieslings horen bij de grootste bewaarwijnen die Duitsland kent. Absoluut uniek qua stijl, eigenzinnig, mysterieus, maar Riesling pur sang.

A. CHRISTMANN – PFALZ

Oppervlakte: 21ha • Jaarlijkse productie: 120.000 fl

70% Riesling

Lid van VDP, Respekt, Renaissance des Appellations

Gault-Millau: 4 op 5 druiventrossen • Eichelmann: 4,5 op 5 sterren • Vinum: 4,5 op 5 sterren

Duitsland is hét Rieslingland bij uitstek, en het is haast niet te schatten welke boeiende stijlverschillen je allemaal in het glas krijgt. Grote Riesling is een ode aan het virtueuze spel tussen finesse, fruit en mineraliteit. In het rijtje van topdomeinen met een dijk van een Rieslingreputatie is Christmann uit de Pfalz een vaste waarde.

In hartje Pfalz worden uitgesproken en krachtige Rieslings gemaakt met een haast barokke tint. Steffen Christmann is niet alleen een begenadigd wijnbouwer, hij is eveneens voorzitter van VDP Duitsland. Zijn biodynamische werkwijze heeft er mede toe geleid dat hij nog meer diepgang en complexiteit in zijn Rieslings kon brengen. Wij kunnen alleen maar onderstrepen dat hier één van de mooiste Rieslingcollecties van Duitsland wordt gemaakt. Indrukwekkend van basis tot top. De Pfalz geniet sowieso al van bijzondere klimatologische omstandigheden. Door de beschermende heuvels in het westen is de Pfalz niet alleen warm (met zelfs Toscaanse klimaatlures), maar ook vrij droog. Het is hier dat de krachtigste droge Rieslings uit Duitsland vandaan komen. Hier en daar vind je zelfs oud vulkanische bodems die de wijn extra punch meegeven.

Steffen Christmann is een intelligente, zelfzekere wijnbouwer, momenteel één van de belangrijkste Duitse wijnpersoonlijkheden. En eigenlijk was wijnbouwer niet de job die hij initieel voor ogen had. Steffen is van opleiding jurist, maar trad in 1994 in de voetsporen van zijn vader. De kwaliteitsopmars van dit wijndomein, dat werd opgericht in 1845, kwam snel. Onder impuls van Steffen werd enkele jaren geleden voor een biodynamische werkwijze gekozen. De vriendschap met Philipp Wittmann zit daar vast ook voor iets tussen. Sinds kort is de dochter Sophie Steffen aan het ondersteunen. Opvolging is hier geen probleem! Wat ze samen de laatste jaren klaarspelen mag indrukwekkend genoemd worden. De eerder barokke, vette stijl, heeft plaats geruimd voor enorm fijne, kruidige wijnen. Er is afstand genomen van Oechslewaarden voor droge wijnen, een grote terroir spreekt voor zich. Deze stijl van grote finesse zet zich in de 2019 wijnen prachtig verder.

RUPPERTSBERGER REITERPFAD–HOFSTÜCK

Ruppertsberg ligt als gemeente naast Deidesheim en valt net buiten de kalkwijnngaarden, maar daardoor kenmerkt de bodem zich door geel en rood zand. De zandbodems hebben het in het droge jaar de druiven moeilijk gemaakt, deze wijnen zullen rapper op dronk zijn. Zoals elk jaar is de gemiddelde temperatuur hier een tik hoger. Daardoor zijn de Rieslings van Ruppertsberg steeds een toonbeeld van geel fruit en sappigheid. Het grootste deel van de Reiterpfad valt onder eerste Lage (Premier Cru), deze Hofstück is één van de allerbeste onderdelen van de Reiterpfad en wordt terecht als een grosse Lage (Grand Cru) gecatalogeerd. Van in de jeugd zal je aroma's van mirabel, abrikoos en ananas terugvinden, en dit naast de mooie minerale ondertonen. Hoewel dit een vollere Rieslingstijl is, primeert elegantie. Sappig, precies en gelaagd.

GIMMELDINGER MEERSPINNE IM MANDELGARTEN

De Mandelgarten is een zeer oude wijngaard, al in de 15de eeuw werd erover geschreven. Hoewel het potentieel van deze wijngaard duidelijk is, mag slechts een gedeelte de naam Grosses Gewächs dragen. In het kadaster draagt dit Grand Cru perceel trouwens de naam "Meerspinne". Opvallend is niet alleen de gekleurde zandsteen, maar ook de waterader die diep in de bodem loopt. In warme jaren is er zo geen probleem met de watertoevoer. Een wijn met een onwaarschijnlijke finesse. Vertederend, met een beklijvende lengte. Heel kenmerkend voor de Mandelgarten Riesling is een duidelijke zuurtegraad, en dit ondanks het warmere Pfalz-klimaat.

KÖNIGSBACHER IDIG

Wat kunnen we hierover nog kwijt? Eén van de grootste Rieslings uit Duitsland. Een machtig glas dat minimaal 10 jaar meekan. Idig is met bijna 4 ha quasi in monopoliebezit van Christmann. Door zijn zuidelijke ligging, met een natuurlijke afscherming van het westen ontstaat een warm microklimaat. Samen met het hoge kalkaandeel wordt het haast exotische Rieslingkarakter schitterend gecounterd door een fijne mineraliteit. Idig blijft in alle opzichten een zeer rijke Riesling, opvallend rijk van structuur. De term “barok” wordt dan ook vaak in de mond genomen, maar Idig kan deze krachtige structuur feilloos combineren met finesse, zonder ook maar iets aan diepgang te ontbreken. Steffen en Sophie oogst de laatste jaren consequent iets vroeger, maar uiteraard wel op optimale fenolische rijpheid. Een stijlbreuk die we alleen maar kunnen begroeten omdat dit de wijnen langlevend en finesserijk maakt.

VON WINNING – PFALZ

Oppervlakte: 44ha • Jaarlijkse productie: 260.000 fl • 80% Riesling • Lid van VDP
Gault-Millau: 4 op 5 druiventrossen • Eichelmann: 4,5 op 5 sterren • Vinum: 4 op 5 sterren

Deidesheim, een dorp in het centrale gedeelte van de Pfalz dat bezaaid is met talrijke Grand Cru wijngaarden. Hier liggen drie domeinen die oorspronkelijk één domein waren: Bassermann-Jordan, Reichsrat von Buhl en von Winning. Door erfenis werd het domein midden de 19de eeuw opgesplitst en wat nu "von Winning" heet kreeg als eigenaar Friedrich Deinhard. In 1848 werd het domein gebouwd en de naam werd Dr. Deinhard. Nadien kwam Dr. Andreas Deinhard aan het roer, die medeoprichter was van VDP (Verband deutscher Prädikatsweingüter), de vereniging waarvan de leden zich nog altijd strenge kwaliteitsnormen opleggen.

Na Andreas Deinhard werd het schoonzoon Leopold von Winning, onder wiens bewind het domein „Von Winning'sches Edelweingut“ heette. Hij was iemand die extreem kwaliteitsgericht was en schreef in 1907 een streng charter waaraan het domein moest voldoen. Eind de jaren '90 had een rijke Duitser, Achim Niederberger, de droom om die 3 domeinen terug te bezitten. Nadat hij Bassermann-Jordan kocht en er meteen een toprestaurant en luxehotel in plaatste, volgde Dr. Deinhard. Tot slot verwierf hij ook Reichsrat von Buhl. Dr. Deinhard had de reputatie een subtopper te zijn, en daarmee was Niederberger niet tevreden. Met Stephan von Attmann als bedrijfsleider van Dr. Deinhard werd het domein omgedoopt tot von Winning, en werd drastisch in de manier van werken ingegrepen zowel in wijngaard als kelder. Vandaag heeft von Winning een streng charter, met als enige doel het allerhoogste in Duitsland te bereiken. Daarin zijn ze na enkele jaren al geslaagd, bewijs daarvan topnoteringen in Gault-Millau, Falstaff,.... Deze wijnen zijn geen *copy paste* van andere toppers, ze blinken uit in persoonlijkheid. De basis van de kracht van dit domein zit hem in het groot aandeel wijngaarden in toppercelen (legendarische wijngaarden zoals Pechstein, Kirchenstück en Ungeheuer). Dit gecombineerd met een onwaarschijnlijke drang naar perfectionisme. Het resultaat zijn Rieslings die bij het beste horen wat in Duitsland wordt gemaakt.

Jongens toch, wat was het proeven van hun enorm scala aan perceelselecties van 2019 een ervaring. We herhalen het: er is momenteel geen enkel domein in de Pfalz die deze enorme perceeldiversiteit in het glas kan brengen. We proeven nu al enkele jaren al hun GG's op vat en wat ons opvalt is de grote verscheidenheid. En voor de criticasters die een opmerking hebben op het houtgebruik bij von Winning: (1) Wanneer je gerijpte GG's van von Winning proeft, merk je de prachtige houtintegratie en (2) hun spontane gisting op 500l vaten is voor von Winning dé wijze om deze grote perceeldiversiteit in de fles te brengen. Wie proeft ziet al het grote verschil tussen de GG's van Deidesheim, die eerder gekenmerkt zijn door fruit, slankere stijl en die van Forst, die excelleren door structuur, gebalde kracht en een groot bewaarpotentieel. Hoewel de GG's van Deidesheim ook prachtig zijn, plaatsen we die van Forst een trapje hoger. Vandaar dat we in deze GG lijst kiezen voor 3 absoluut legendarische percelen uit Forst. In de jeugd mogen ze dan meer gesloten zijn dan de GG's van Deidesheim. Het bewaarpotentieel en de gelaagdheid van de Forst GG's gaat boven die van Deidesheim. Een werkelijk unieke stijl.

2019 bij von Winning zal ons bijblijven. Het is altijd oppassen met grote woorden: maar wat we proefden deed denken aan 2015 wat één van de grootste jaren ooit bij von Winning was. Wijnen met beheerste alcohol, fantastische zuren en lengte, lengte, lengte,... Groot!

FORSTER PECHSTEIN

Dat Forst ook wel eens de “Puligny Montrachet” van Duitsland wordt genoemd is zeker terecht. Met Grand Cru wijngaarden zoals Ungeheuer, Jesuitengarten, Kirchenstück en Pechstein zit je in één van 's werelds beste Rieslingterroirs. De bodemsamenstelling is er ook uniek. Bovenop een miljoenen jaar oud koraalrif ligt een combinatie van zandsteen en basalt. Vulkanisch gesteente dus, maar die ligt er niet van nature. Enkele eeuwen terug hebben mensen met paard en kar decennialang basaltstenen van een oude vulkanische basaltader in het Pfälzer woud naar de wijngaarden van Forst getransporteerd. Op de foto zie je de “Pechsteinkopf”, die bewuste basaltader. En meteen is ook de naam van de wijngaard duidelijk.

Het mag duidelijk wezen dat een top Grosses Gewächs uit Forst niet in onze lijst mag ontbreken. Het zijn bijzonder langlevende wijnen die een grote mineraliteit aan een gebalde kracht koppelen. Daar waar de Idig van Christmann (op slechts enkele km van Pechstein) bulkt van het rijpe gele fruit naast de immense mineraliteit, zit de kracht van Pechstein in de enorme structuur. Een wijn die in de jeugd vaak gesloten is en pas na jaren rijpen alles geeft.

FORSTER JESUITENGARTEN

Dit is de zeldzaamste GG van von Winning. Deze wijn wordt zelfs niet voor wedstrijden, beoordelingen,... ingezonden. Hij verschijnt ook niet op de prijslijst van het domein. De 650 flessen die ervan worden gebotteld worden verdeeld onder enkele klanten. Groots in alle opzichten. 60 flessen beschikbaar, dus maximaal 2 fl/klant. Jesuitengarten hoort samen met Kirchenstück tot de duurste en meest legendarische wijngaarden van Duitsland. Von Winning bezit hier een mini-perceel van 50 jaar oude stokken. De concentratie aan basalt bereikt hier in Forst een hoogtepunt, gecombineerd met kalk en zanderige leem. Wijnen van Jesuitengarten zijn iets vetter dan Pechstein, met een duidelijke zilte toon.

FORSTER KIRCHENSTÜCK

Kirchenstück: de legende... De Forster Kirchenstück is de meest legendarische wijngaard van de Pfalz, en brengt enkele van Duitslands beste en duurste droge Riesling voort. Ook bij von Winning is dit hun absoluut pronkstuk. De laatste jaargang scoren nationaal en internationaal

Wat maakt de Kirchenstück zo bijzonder? Reeds in 1828 werd de bijzondere aard van deze wijngaard erkend en kreeg het hoogte puntenaantal van alle wijngaarden in de Pfalz. Dit kleine perceel ligt vlak aan de kerk en dorpsrand, en is eveneens volledig ommuurd door een zandstenen muur. Door het spel met de warmte ontstaat 's avonds vaak een warm-droge windstroom die de opkomende vochtigheid wegblaast. Er is amper hellingsgraad, maar de bodem is des te interessanter. Op een klein oppervlak vind je zowel zandsteen, klei, leem, kalk en basalt. De wijnen van Kirchenstück spelen volop hun enorme structuur uit. Ze horen bij de langstlevende droge Rieslings van Duitsland. Noem ze gerust de Montrachet van Duitsland.

EVA FRICKE – RHEINGAU

Oppervlakte: 11ha • Jaarlijkse productie: 60.000 fl • 95% Riesling •

Gault-Millau: 3 op 5 druiventrossen • Eichelmann: Geen vermelding • Vinum: 3,5 op 5 sterren

Over een bezige bij gesproken ... Tot september 2011 was ze overdag wijnmaakster van Weingut Leitz, een absoluut topdomein uit de Rheingau. Een taak die ze de laatste jaren combineerde met haar eigen 2ha. Sinds september 2011 heeft ze resoluut gekozen voor haar eigen, kleine domein. Een keuze die we uiteraard helemaal toejuichen. We hebben er 4 jaar over gedaan om een waardig domein uit de Rheingau te selecteren. Ondanks dat dit Duitslands meest prestigieuze regio is, zijn de magere en veel te dure wijnen niet meer te tellen. Het potentieel is nochtans daar. Alsof heel wat domeinen teren op de oude reputatie. Het was meer dan alleen een verademing om de wijnen van Eva te ontdekken. De eer van de ontdekking komt ons wel niet toe, het is Philipp Wittmann die ons de weg naar Eva Fricke toonde. Voor hem is dit hét talent uit de Rheingau en wie zijn wij om dit icoon uit de Duitse wijnbouwwereld tegen te spreken. Eva Fricke heeft quasi al haar topwijnngaarden in Lorch en Lorchhausen, vlakbij de Mittelrhein en één van de mooiste stukken aan de Rijn. De steile leisteenhellingen geven pakken mineraliteit. De wijnen bezitten onwaarschijnlijk veel karakter, zijn nooit log of dun, maar juist heel precies en verfijnd. Dit is topklasse!

Eva haar productie was (en is) zeer beperkt, met in het moeilijke jaar 2010 zelfs maar 4.000 flessen op 2ha, wie even kan rekenen weet dat dit een belachelijk laag rendement is. Maar voor haar geen compromissen, ze is maniakaal op alle vlakken. Langzaam breidt ze haar wijngaarden uit, en momenteel heeft ze 7 ha in Lorch en Kiedrich. Voor haar basiswijn kocht ze de eerste jaren wat druiven bij collega's, maar dat is met jaargang 2015 afgelopen. Geen enkel compromis meer.

Dan komen we onmiddellijk op de factor kost: In 2015 oogstte ze slechts 41 hl/ha, en alle nieuwe aangekochte percelen zijn Steillagen. Ook is heel haar domein nu biologisch. We spraken jarenlang over een 'Geheimtipp', reken Eva momenteel maar bij de allerbeste domeinen van de Rheingau, een gevestigde waarde dus.

Rheingau is zonder twijfel zowat het meest prestigieuze gebied van Duitsland. Niet alleen ligt het aandeel Riesling nergens zo hoog, de ene topwijngaard volgt de andere op. Rheingau is thans ook het enige gebied waar op dit moment een officieel Grand Cru systeem is uitgewerkt (Erstes Gewächs). Qua bodem zijn er 2 grote deelgebieden. Van de Mittelrhein tot Rudesheim domineert leisteen, vanaf Rudesheim tot Wiesbaden eerder loess.

Voor deze gids hebben we enkel wijnen uit het Westelijke deel van de Rheingau geselecteerd waar de Rijn al terug van Zuid naar Noord stroomt en de leisteen domineert in de wijngaarden. Ondanks het feit dat Eva haar domein momenteel in Eltville ligt klopt haar hart toch enorm voor dit deel van de regio. Niets kan haar meer begeistere dan deze filigrane Rieslings met hun wit fruit, frisse citrus, knapperige zuren en tonnen mineralen.

LORCHAUSER SELIGMACHER

Deze wijngaard is de meest noordelijke van de topwijnngaarden uit de Rheingau, even verder begint de Mittelrhein-regio. Een hele steile trouwens, met percentages die gemakkelijk de 60° halen. Qua bodem is er niet veel variatie, pure grijze leisteen vinden we hier in de bodem met daaronder kwartsiet. En dat proef je, een wijn die altijd heel fragiel en delicaat is met een witte fruitexpressie.

LORCHER KRONE

De Lorcher Krone is een zuidwest georiënteerde wijngaard met stijgingspercentages tot wel 50 %. De bodem bestaat uit de typische grijze leisteen bovenop een kalkrijke onderbodem. Doordat de wijngaard ingeklemd ligt tussen de Rijn en het hoger gelegen woud ontstaat hier een microklimaat dat ideaal is om grote Rieslings te produceren.

LORCHER SCHLOSSBERG

De Lorcher Schlossberg ligt op de grens met Lorchhausen en ook hier voert grijze leisteen de boventoon met in de ondergrond een waar kalkmassief. Hier ontstaan steeds zeer intense Rheingau-Rieslings waarbij de aciditeit en de rijpheid in evenwicht worden gehouden door een extreme ziltige mineraliteit.